

Historie

Děsivá situace po WW2

- **50-55 mil. mrtvých**
 - 6,4 mil. Německo
 - 6,3 mil. Polsko
 - 20 mil SSSR
- **Obrovský ekonomický pokles**
 - 1945 HDP Německa na úrovni roku 1908
 - 1945 HDP Francie na úrovni roku 1891
- **Zničená infrastruktura, z domů ruiny ...**
- **Hlad**
 - potraviny z humanitární pomoci a na přiděl

Příčiny války a možnosti prevence

Příčina	Řešení
Německo	Změna Německa z průmyslové na zemědělskou zemi
Kapitalismus	Komunismus
Nacionalismus	Integrace evropských zemí

První integrační seskupení

- **1949 Západní Německo**
Trizónie Francie, UK, USA
- **1948 OEEC**
Organizace pro evropskou ekonomickou spolupráci
- **1949 CMEA (RVHP)**
Rada vzájemné hospodářské pomoci

Dva pohledy na evropskou integraci

- **Mezivládní spolupráce (internacionalismus)**
 - demokratické národní vlády jako záruka míru
 - spolupráce na mezivládní úrovni
 - UK, Dánsko, Norsko, Island, Irsko, Švédsko, Švýcarsko
- **Supranacionalita (federalismus)**
 - demokracie není zárukou míru
 - omezení suverenity států je nutné
 - vytvoření federální Evropy
 - Benelux, Německo, Francie, Itálie, Rakousko

Internacionalismus x federalismus

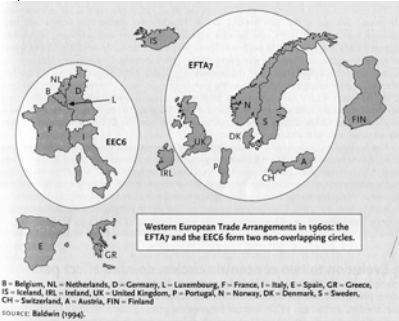
- **Mezivládní spolupráce (internacionalismus)**
 - 1948 OEEC
 - 1949 Rada Evropy
 - 1950 Evropský dvůr pro lidská práva
- **Supranacionalita (federalismus)**
 - 1952 Evropské sdružení uhlí a oceli ECSC
 - 1957 Euratom
 - 1957 Evropské hospodářské společenství EEC

Evropské hospodářské společenství

- volný pohyb zboží
- společný vnější celní sazebník
- zabezpečení konkurence
- volný pohyb služeb
- volný pohyb pracovníků
- integrace kapitálových trhů
- společná zemědělská politika
- Benelux, Německo, Francie, Itálie

7

OEEC → EEC EFTA

8

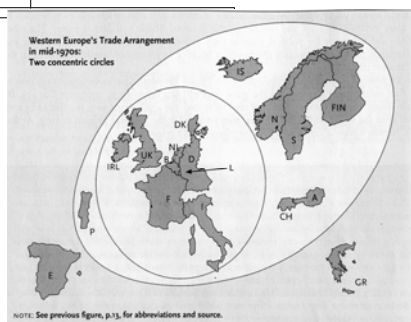
EEC x EFTA

- **EEC**
 - ekonomicky silnější
 - rychlejší ekonomický růst
 - obrovský nárůst vnitřního obchodu
 - odstraňování vnitřních bariér ⇒ růst diskriminace vně
- **EFTA**
 - poloviční ekonomická síla
 - pomalejší ekonomický růst
 - diskriminováno v obchodě s členy EEC

9

→ přestupů z EFTA do EEC

EEC + EFTA ⇒ FTA

10

50., 60. léta v Z Evropě

- fungující celní unie
- velmi dobré ekonomické výsledky ⇒ důvěra v národní vlády ⇒ není nutno hlubší integrace

11

70. léta v Z Evropě

- vysoká inflace
- utlumení ekonomického růstu
- expanzivní fiskální a monetární politika
- nárůst neviditelných překážek obchodu

12

Integrace přesto pokračuje

- 1965 Slučovací smlouvy
- 1973 rozšíření o Velká Británie, Dánsko, Irsko
- 1978 Evropský monetární systém
- 1979 Přímé volby do EP
- 1981 rozšíření o Řecko
- 1986 rozšíření o Španělsko a Portugalsko

13

80. léta v Z Evropě

- liberální HoPo
- monetární restrikce
- pokles inflace
- růst nezaměstnanosti
- pozvolné nastartování ekonomického růstu

14

Integrace pokračuje

- 1987 Jednotný evropský akt
- 1992 Evropský hospodářský prostor (EEA)
- 1993 Maastrichtská smlouva
- 1995 rozšíření o Rakousko, Švédsko, Finsko

15

Program jednotného vnitřního trhu

- liberalizace vládních nákupů
- liberalizace kapitálových přesunů
- harmonizace a vzájemné uznávání technických standardů
- harmonizace DPH (do určité míry)
- větší integrace kapitálových trhů
- modernizace nebo eliminace přes-hraničních formalit

16

Evropský hospodářský prostor EEA

- rozšíření jednotného trhu EC o země EFTA
- volný pohyb neplatí pro zemědělské komodity
- není uplatňován společný celní sazebník

17

Evropský hospodářský prostor EEA

- Země EFTA přijaly legislativu EC v dané oblasti, aniž by se na její tvorbě podílely
 - EFTA hovořila za své členské státy (supranacionalita)
- ⇒ EC vnutila EFTA supranacionalitu, ačkoliv ta ji po WW2 striktně odmítala

18

Maastrichtská smlouva – smlouva o EU

- I. pilíř (supranacionální)
 - EEC
 - Euratom
 - ECSC
- II. pilíř (mezivládní spolupráce)
 - společná zahraniční a bezpečnostní politika
- III. pilíř (mezivládní spolupráce)
 - vnitro a justice

19

Rozpad východního bloku

- 80. léta SSSR Perestrojka, Glasnost'
- 1989 svobodné Polsko, Maďarsko, Československo, Východní Německo
- 1990 spojení Německa
- 1990 nezávislost Litvy, Lotyšska, Estonska
- 1991 rozpad SSSR

20

Spojení Německa & EURO

- spojení Německa
 - 80 mil. obyvatel
 - 30% evropského HDP
 - cena za spojení
 - německá marka
- ⇒ Německo se zavázalo přijmout EURO výměnou za možnost znovu-spojení

21

V země součástí evropské integrace

- 1991 asociační dohody s Polskem, Maďarskem a ČS
- 1993 Kodaňská kritéria
- 1994 asociační dohody s Rumunskem, Bulharskem, Albánií, Estonskem, Litvou a Lotyšskem
- 2004 rozšíření o ČR, SR, Maďarsko, Polsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Slovinsko, Malta a Kypr.

22

Kodaňská kritéria

- demokracie
- tržní mechanismus
- stabilní instituce
- vymahatelnost práva
- dodržování lidských práv
- podpora menšin
- ekonomická připravenost na vstup

23

Pokračování integrace

- 1997 Amsterodamská smlouva
- 1998 Eurozóna
- 1998 Evropská centrální banka ECB
- 2000 Smlouva z Nice
- 2002 Euro
- 2004 Evropská ústava

24

Amsterodamská smlouva

- růst role EU v sociální politice
- růst pravomoci EP
- nutnost flexibilnější integrace

25

Smlouva z Nice

- reforma institucí, platná pouze do přijetí 27. člena EU
- růst pravomocí velkých států

26

Dodatek: obtížná integrace sociální politiky

27

Harmonizace soc. politiky

- velké názorové rozdíly na to, co má zajišťovat stát
- obtížná změna postoje, soc. politika ovlivňuje obyvatelstvo přímo (x společný celní sazebník)
- obtížné dosahování kompromisů (ANO/NE)

28

Dva přístupy k harmonizaci soc. politiky

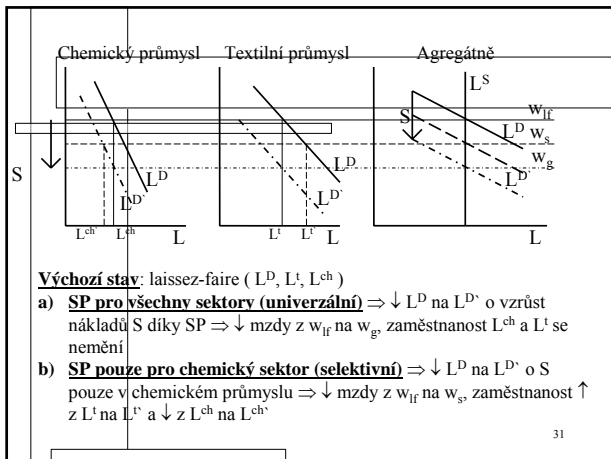
- harmonizace před liberalizací
 - rozdílné sociální podmínky zvýhodňují země s laissez-faire
- není nutná harmonizace
 - rozdílné sociální podmínky jsou odrazem produktivity a preferencí

29

Univerzální a selektivní sociální pol.

- univerzální SP
 - zasahuje všechny sektory ekonomiky
- selektivní SP
 - zasahuje určitý sektor ekonomiky
- sociální politika SP
 - počet pracovních hodin
 - týden dovolené navíc
 - povinné příplatky
 - ...

30

31

Univerzální, selektivní x harmonizace

- univerzální \Rightarrow nedochází k zvýhodňování \Rightarrow není nutná harmonizace
- selektivní \Rightarrow dochází k zvýhodňování \Rightarrow je nutná harmonizace

32